

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer: KN2026/01494

Adress: kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

sandra.lennander@regeringskansliet.se

daniel.friberg@regeringskansliet.se

Datum: 2026 10 26

Remissinstans: Folkets Hus och Parker

Remissyttrande över promemorian - Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor

Inledning

Folkets Hus och Parker är en riksorganisation med runt 500 medlemsföreningar som driver Folkets Hus, folkparker, biografer och andra allmänna samlingslokaler med kulturverksamheter och folkbildning runt om i landet.

Folkets Hus och Parker ingår i samarbetet Ideella fastighetsägare, som samlar organisationer vars medlemmar äger och förvaltar fastigheter för bland annat föreningsliv, kultur och andra allmännyttiga ändamål.

Folkets Hus och Parker lämnar detta remissyttrande utifrån de förutsättningar och behov som är gemensamma för många ideella fastighetsägare. Synpunkterna är därför relevanta för en bredare krets av ideellt ägda samlingslokaler och inte enbart för Folkets Hus och Parkers medlemsföreningar.

Sammanfattning och ställningstagande

Folkets Hus och Parker tillstyrker i huvudsak promemorians förslag om stärkt energiplanering och ökad energieffektivisering. Vi anser dock att vissa delar behöver förtydligas och kompletteras med hänsyn till ideella fastighetsägares särskilda förutsättningar.

Folkets Hus och Parker vill särskilt framföra följande synpunkter:

- **Energikraven vid offentlig sektors köp och hyra av byggnader och lokaler behöver förtydligas så att de inte i onödan missgynnar ideellt ägda samlingslokaler.**
- **Kommunernas energiplanering bör uppmärksamma att ideella samlingslokaler kan ha stor betydelse för lokal krisberedskap och trygg energiförsörjning.**
- **Ideella fastighetsägare och det lokala föreningslivet bör ges möjlighet till aktiv delaktighet i kommunernas och regionernas energiplanering.**

- **Hänsyn behöver tas till ideella fastighetsägares ekonomiska förutsättningar, och tillgången till rådgivning och stöd för energieffektiviseringsåtgärder behöver säkerställas.**

4.2–4.3 Kommunal energiplanering och trygg energiförsörjning

Folkets Hus och Parker tillstyrker förslagen om utvecklad kommunal energiplanering och välkomnar att frågor om trygg energiförsörjning, krisberedskap och höjd beredskap ges ökad betydelse.

Vi vill särskilt uppmärksamma de ideellt ägda samlingslokalernas betydelse som en del av samhällets lokala infrastruktur.

Folkets Hus, bygdegårdar, nykterhetsrörelsens lokaler och andra föreningsägda mötesplatser finns spridda över hela landet, inte minst på landsbygden och i mindre tätorter. På många orter utgör dessa lokaler viktiga, och ibland de enda, tillgängliga mötesplatserna för invånarna.

Lokalerna kan också fylla en betydelsefull funktion vid samhällsstörningar och kriser, exempelvis som trygghetspunkter, informations- och samlingsplatser eller stöd för andra lokala insatser.

Folkets Hus och Parker anser därför att kommunerna i sin energiplanering bör uppmärksamma att dessa byggnader kan ha stor betydelse för den lokala krisberedskapen. Det gäller bland annat behovet av trygg energiförsörjning, möjligheter till reservkraft och åtgärder som stärker byggnadernas förmåga att fungera vid kriser.

För att lokalerna ska kunna fylla sådana funktioner krävs dock att de ideella fastighetsägarna ges rimliga förutsättningar att genomföra nödvändiga investeringar.

4.6 Deltagande från berörda och allmänheten i energiplaneringen

Folkets Hus och Parker tillstyrker förslaget om att kommuner och regioner ska ge allmänheten och berörda aktörer möjlighet att lämna synpunkter på energiplaner och långsiktiga planer för energieffektivisering.

Vi vill samtidigt framhålla betydelsen av att det lokala föreningslivet och ideella fastighetsägare aktivt involveras i planeringsarbetet.

Dessa aktörer har viktig kunskap om lokala förhållanden, byggnadernas användning och de behov som finns inom föreningsliv, kultur och krisberedskap.

Vi anser därför att kommuner och regioner bör uppmuntras att aktivt involvera ideella fastighetsägare i energiplaneringen, utöver den möjlighet att lämna synpunkter som föreslås i promemorian.

6.2–6.5 Krav på energieffektivitetsprestanda vid offentlig sektors köp och hyra av byggnader och lokaler

Folkets Hus och Parker delar ambitionen att offentlig sektor ska bidra till en effektivare energianvändning, men anser att förslagen behöver förtydligas för att inte i onödan missgynna ideellt ägda samlingslokaler.

Många av dessa byggnader är äldre och förvaltas av föreningar med begränsade ekonomiska möjligheter att genomföra omfattande energieffektiviseringsåtgärder. Särskilt på mindre orter kan en föreningsägd samlingslokal vara den enda lämpliga lokalen för kommunal verksamhet, kultur och föreningsliv.

Folkets Hus och Parker efterfrågar därför tydligare vägledning om vilka hyresavtal som omfattas, hur undantaget för teknisk genomförbarhet ska tillämpas samt hur befintliga och förnyade hyresförhållanden påverkas.

Vi anser också att konsekvenserna behöver analyseras närmare för orter där alternativa och allmänna samlingslokaler saknas och att möjligheterna att beakta lokala förutsättningar inom ramen för EU-rätten bör tydliggöras.

8.9 Konsekvenser för företag, enskilda och allmänheten

Folkets Hus och Parker anser att promemorians konsekvensanalys behöver kompletteras med de indirekta effekterna för ideella fastighetsägare, särskilt föreningar som hyr ut lokaler till offentlig verksamhet.

Många föreningar har begränsade ekonomiska resurser och stora behov av underhåll och energieffektivisering. Dessutom saknar många ideella fastighetsägare möjlighet att dra av mervärdesskatt på investeringar, vilket medför högre faktiska kostnader.

Vi vill därför framhålla behovet av ekonomiska stöd och rådgivning som är anpassade till ideella föreningars förutsättningar, så att nödvändiga energieffektiviseringsåtgärder kan genomföras.

Avslutande synpunkter

Folkets Hus och Parker tillstyrker i huvudsak promemorians förslag men understryker att genomförandet behöver värna tillgången till allmänna samlingslokaler och lokala mötesplatser och ta hänsyn till ideella fastighetsägares förutsättningar.

Med tydliga tillämpningsregler, relevant stöd och en aktiv samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhälle kan energieffektiviseringen bidra till både minskad energianvändning och långsiktigt hållbara samlingslokaler i hela landet.

Stockholm dag som ovan

Folkets Hus och Parker

Nina Andersson

VD

Folkets Hus och Parker

